

MAFAMBISELO YA AKHAWUNTI YA WENA YA MUTHORI

Xana i yini?

16 Mudyaxihi 2019 - Micinco eka Xitatimende xa Akhawunti

Hi ti 26 Dzivamisoko 2019 hi simekile micinco eka Xitatimende xa Akhawunti xa Swibalo swa Nongonoko wa Vathiri (SOA) ku ringeta ku ololoxa swivilelo leswi kumiweke ku suka eka Vathori mayelana na swihoxo leswi humeleleke eka SOA.

SOA yi kombisa ndzinganiso na tithiransakixini leti koxometiweke eka lembe xibalo eka Hakelo-Hi-Ku-Ya-Hi-Muholo (PAYE), Levhi ya Nhluvukiso wa Vuswikoti (SDL), Nkwama wa Ndzindzakhombo ya Mpfumaleko wa Ntirho (UIF) na Nhlohlotelo wa Xibalo wa Muthori (ETI).

Xikongomelo xa xitatimende lexi i ku nyika vathori nkatsakanyo wa tithiransakixini ta swa timali eka swibalo swa nongonoko wa vathiri na kotisa vathori ku tata no rhumela Ntiviso wa Ndzinganiso wa Timali wa Muthori kambirhi hi lembe.

Ku tiyisisa leswaku vuxokoxoko lebyi nga eka xitatimende lexi bya vonaka no twisiseka, hi hundzuluxile mukhuva lowu tithiransakixini ta swa timali ti kombisiwaka hi yona. Yin'wana ya mindlandlamuxo ya nkoka yi katsa:

- Tihlamuselo ti ndlandlamuxiwile ku nyika vathori ntwisiso wo antswa wa mixaka yimbirhi ya tithiransakixini leti kombisiweke ku nga tithiransakixini ta swikweleti na leti nga ri ki ta swikweleti
- Tithiransakixini hinkwato ta swikweleti ti tlawahatiwile no lulamisiwa eka siku ra thiransakixini ku nga katsiwi tithiransakixini leti nga ri ki ta swa timali leti nga na siku leri nga kusuhi ku nga ri siku ro sungula ra nkarhi
- Engetelo wa nomboro ya rhasiti eka tihakelo na tijenali swi ta pfumelela vathori ku boxa tihakelo hi ndlela yo hlawuleka no ti ringanisela endhaku ka switatimende swa le bangi
- Tithiransakixini ta ETI leti nga ri ki na nkucetelo eka akhawunti ya PAYE, ti tlawahatiwile kun'we naswona ti ta kombisiwa ehansi ka Xitatimende xa Akhawunti.

Xana i yini Akhawunti ya Muthori

Ntiviso wa Muthori wa Nhweti na Nhweti (EMP201) na phurosese ya mahakelelo swi nyika vathori maendlelo yo olova no hetiseka swinene yo fambisa tiakhawuti ta Hakelo-Hi-Ku-Ya-Hi Muholo (PAYE) Levhi ya Nhluvukiso wa Vuswikoti (SDL), na Nkwama wa Ndzindzakhombo ya Mpfumaleko wa Ntirho (UIF). Enkarhini lowu nga hundza, vathori a va fanele ku kombela vathiri va SARS ku endla mihangalaso hi vuntshwa na mindzulamiso ya tihakelo ematshan'wini ya vona. Ku tivisiwa ka EMP201 na micinco ya tihakelo swi kongomisiwile eka ku nyika matimba eka vathori leswaku va kota ku fambisa no kota ku tihlamulela eka ntiyiso no hetiseka ka tiakhawuti ta vona vinyi. Ku cinca eka vutihlamuleri na nkongomiso swi ta kumeka hi ku nyika vathori matimba ya ku:

- Hundzuluxa mitiviso ya vona na hangalaso wa tihakelo hi ku tirhisa EMP201
- Vona tiakhawuti ta vona tiakhawuti ta vona ku endlela leswaku va boxa no landzelerisa tithiransakixini leti nga hoxeka / leti kayivelaka hi ku tirhisa Xitatimende xa Akhawunti xa Vathori (EMPSA) no vutisisa ntirho
- Lulamisa tihakelo leti nga hangalasiwangiki.

Mafambiselelo ya akhawunti ya katsa ku tiyisisa leswaku akhawunti ya wena ya swa timali (kumbe xibalo) yi ngenisiwile leswintshwa no lulama. Hi marito man'wana, hi leswaku tiling ta xibalo leti faneleke ti kombisiwile hi ndlela yo lulama, tihakelo ti hangalasiwile hi ndlela yo lulama, na leswaku milandzu hinkwayo leyi ng aka akhawunti ya wena (ku katsa na mahundzuluxelo, ntwalo na mixupulo) swi hlakeriwe no rhexhodiwa hi ndlela yo lulamano.

Xikongomelo i ku veka muthori endhawini leyi a kotaka ku lawula vutihlamuleri bya vona bya swa timali va ri voxe, hi ndlela yo hetiseka no koteka.

Xana i ya va mani?

SARS yi endlile swipimelo eka muthori ku fambisa akhawunti ya yena n'winyi leyi nga na nhlayo ya mitirho na switirho:

- EMP201 na nomboro ya rheferense ya Hakelo (PRN) leyi ku kotisaku ku cinca ntwivo wa wena no hangalasa hi vuntshwa tihakelo ta wena hi ku olova swinene
- EMPSA leyi nga tumbuluxiwa hi vuntshwa leyi hlanganisaka PAYE, SDL na UIF eka xitatimende xin'we kun'we na tihlamuselo to seketela na tinotsi ku kuma nhlamuselo yo olova

- Mfikelelo wa le ka inthanete eka tiakhawunti ta wena ta swa timali. A wu nge koti ku vona no vutisa hi tithirasankixini leti nga phuresiwa ehenhla ka tiakhawunti ta wena ntsena, kambe sweswi u nga tlhela u kota ku hundzuluxa tithirasankixini leti hi nkarhi wolowo
- Sisiteme ya mafambiselo ya mhaka laha u kotaka ku mangala swihoxo swo tsandzeka ku nghena eka akhawunti kumbe misulo leyi u nga koteki ku yi lunghisa hi wexe kumbe leyi u tsakelaka ku yi vutisa, ku katsa na matshalatshala yo valanga no kambisisa ku humelela ka SARS eku ololoxeni ka xivutiso xa wena.

Mafambiselo ya akhawunti ya fanele ku va phurosese yo hatlisa no olova loko ku ve hi ku u tirhisile PRN hi ndlela yo lulama loko u fayila no hakela EMP201 ya wena.